

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIEN EN DE VLAAMSE RAND

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van decreet over de Vlaamse toetsen in het onderwijs

Tweede principiële goedkeuring

Dit voorontwerp van decreet verankert de Vlaamse toetsen in het decreet basisonderwijs, in de Codex Secundair Onderwijs en in het kwaliteitsdecreet. Het decreet bepaalt dat deelname eraan verplicht is en regelt de uitzonderingen op deze verplichting. Het decreet regelt het doel van de Vlaamse toetsen en bepaalt voor welke einddoelen ze gaan ingezet worden.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/ /BELEIDSDOELSTELLING

De maatregelen in dit decreet betreffen de beleidsvelden:

- Basisonderwijs
- Secundair onderwijs.

Doel van dit decreet is het versterken en monitoren van de onderwijskwaliteit.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Vlaamse Regering keurde op 15 juli 2022 het voorontwerp van decreet principieel goed (VR 2022 1507 DOC.0792).

Op vraag van de Vlaamse Onderwijsraad werd een toelichting georganiseerd over het voorontwerp van decreet op 24 augustus 2022 voor de leden van de VLOR.

Op vraag van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen werd een toelichting georganiseerd over het voorontwerp van decreet op 30 augustus 2022 voor de leden van de commissie onderwijs van de SERV.

De Vlaamse Toezichtcommissie gaf advies op 6 september 2022, de Sociaal-Economische Raad Vlaanderen op 26 september 2022 en de Vlaamse Onderwijsraad op 13 oktober 2022.

De wijze waarop met de adviezen werd rekening gehouden, wordt uitgebreid in de memorie van toelichting beschreven.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het voorliggende decreet kadert binnen de doelstelling uit het regeerakkoord 2019-2024 van de Vlaamse Regering en uit de beleidsnota Onderwijs.

Dit decreet bevat de wettelijke basis voor de invoering van Vlaamse toetsen in het basis- en secundair onderwijs. Doel van deze Vlaamse toetsen is het versterken en monitoren van de onderwijskwaliteit.

B. OVERZICHT VAN DE WIJZIGINGEN

Dit voorontwerp van decreet verankert de Vlaamse toetsen in het decreet basisonderwijs, in de Codex Secundair Onderwijs en in het kwaliteitsdecreet.

De adviezen van VTC, SERV en VLOR hebben geleid tot een aantal technische en inhoudelijke wijzigingen in het voorontwerp van decreet en de memorie. De wijze waarop met de adviezen werd rekening gehouden, wordt hieronder kort vermeld.

SERV advies

Het advies van de SERV geeft aanleiding tot een aantal wijzigingen. In de memorie van toelichting is een passage toegevoegd om te verduidelijken hoe de Vlaamse toetsen kunnen bijdragen tot gelijke onderwijskansen.

VLOR advies

Het advies van VLOR geeft aanleiding tot een aantal wijzigingen.

De VLOR vraagt om de verplichte deelname aan de gevalideerde toetsen basisonderwijs te schrappen uit het Decreet basisonderwijs. Dit is aangepast in het voorontwerp. Daar staat vermeld: *“De deelname aan de Vlaamse toetsen aan het einde van het gewoon lager onderwijs vanaf het schooljaar 2025-2026 vervangt de verplichte afname in het gewoon lager onderwijs van een gevalideerde toets voor ten minste drie leergebieden als vermeld in artikel 44ter.”*

De VLOR geeft aan dat de datum van inwerkingtreding van het decreet niet haalbaar is. Deze datum is gewijzigd naar 1 april 2023.

VTC-advies

Het advies van VTC geeft aanleiding tot een aantal technische en inhoudelijke wijzigingen in het voorontwerp van decreet, de memorie van toelichting en de gegevensbeschermingseffectbeoordeling (DPIA).

In het decreet is naar aanleiding van het VTC-advies verder verduidelijkt welke (categorieën van) gegevens verwerkt worden. In de memorie van toelichting wordt dit verder verduidelijkt. De bewaartermijnen en de communicatie over de rechten van de betrokkenen worden eveneens verduidelijkt in het decreet.

De antwoorden op de bezorgdheden van VTC staan in de memorie van toelichting. Daar wordt onder meer verduidelijkt waarom gegevens centraal bijgehouden moeten worden, en dat dit gebeurt op gepseudonimiseerde wijze. Er wordt verduidelijkt dat het toetsplatform weliswaar in de publieke cloud gehost wordt, maar dat de verwerkingen in het toetsplatform beperkt zijn tot de minimale gegevens om elke leerling de correcte toets aan te bieden en dat de gegevens enkel beschikbaar zijn in het toetsplatform tijdens de periode van afname. In de memorie van toelichting wordt ook verduidelijkt dat deze wijze van verwerking binnen en buiten Europa gangbaar is.

Het volgende artikel wordt verplaatst: “De resultaten die behaald zijn bij de Vlaamse toetsen worden niet gebruikt in functioneringsgesprekken of evaluatiegesprekken met individuele personeelsleden.”. Dit artikel wordt geschrapt uit het decreet over de Vlaamse toetsen dat het decreet basisonderwijs en de codex secundair onderwijs wijzigt, en wordt toegevoegd aan onderwijsdecreet 33 waarbij de betreffende bepaling ingeschreven wordt in de decreten rechtspositie.

C. INHOUD

De inhoud van het voorontwerp van decreet wordt verduidelijkt in de vorige nota aan de Vlaamse Regering (VR 2022 1507 DOC.0792/1TER). De wijzigingen staan hierboven vermeld.

D. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor de toelichting bij de artikelen verwijzen we naar de memorie van toelichting en naar de vorige nota aan de Vlaamse Regering (VR 2022 1507 DOC.0792/1TER).

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De wijzigingen aan de artikelen in het decreet hebben geen budgettaire impact.

De middelen voor de werking van het Steunpunt zijn reeds voorzien ingevolge de oprichting van het ‘Steunpunt Ontwikkeling van gestandaardiseerde, genormeerde en gevalideerde net- en koepeloverschrijdende toetsen in Vlaanderen’ (beslissing Vlaamse Regering 4 december 2020 ‘*Erkenning Universitair steunpunt ‘Ontwikkeling van gestandaardiseerde, genormeerde en gevalideerde net- en koepeloverschrijdende toetsen in Vlaanderen’*’). Het Steunpunt is erkend voor de periode 2020-2025 en de kosten van dit steunpunt (13,49 mio euro over 5 jaar) zijn voorzien in de meerjarenbegroting.

werkingsjaar 1	werkingsjaar 2	werkingsjaar 3	werkingsjaar 4	werkingsjaar 5	
15/12/2020- 14/12/2021	15/12/2021- 14/12/2022	15/12/2022- 14/12/2023	15/12/2023- 14/12/2024	15/12/2024- 14/12/2025	Totaal
1.610	2.013	3.393	3.209	3.266	13.491

Betoelaging Steunpunt Ontwikkeling van gestandaardiseerde, genormeerde en gevalideerde net- en koepeloverschrijdende toetsen in Vlaanderen (in k euro).

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Mogelijke impact op personeel van de Vlaamse overheid:

De operationele uitvoering van de Vlaamse toetsen zal op het moment van afname een inzet van medewerkers van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming vragen. Er dient voorzien te worden in

bestaffing van de helpdesk in de periode van de toetsafname. De bestaffing van een eventuele helpdesk zal opgevangen worden binnen de beschikbare middelen voor de Vlaamse toetsen.

Het Agentschap voor Onderwijsdiensten staat in voor de ontwikkeling van een registratiemodule, die verbonden zal zijn met Discimus. Ook die uitgave wordt opgevangen binnen de beschikbare beleidskredieten.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het decreet heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het advies van de Raad van State zal gevraagd worden na de tweede principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet door de Vlaamse Regering.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet over de Vlaamse toetsen in het onderwijs en de bijhorende memorie van toelichting;
2. de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs te gelasten om over het voorontwerp van decreet een advies in te winnen bij de Raad van State met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State (30 dagen).

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

Ben WEYTS